

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

Препис

РЕШЕНИЕ № 590

от 4 август 2015 година

ЗА ОДОБРЯВАНЕ НА ЗАКОНОПРОЕКТ

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България

МИНИСТЕРСКИЯТ СЪВЕТ

РЕШИ:

1. Одобрява проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за социално подпомагане.
2. Предлага на Народното събрание да разгледа и приеме законопроекта по т. 1.
3. Заместник министър-председателят по демографската и социалната политика и министър на труда и социалната политика да представи законопроекта по т. 1 в Народното събрание.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ: /п/ Бойко Борисов

**ЗА ГЛАВЕН СЕКРЕТАР НА
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ: /п/ Веселин Даков**

Вярно,

**ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ
"ПРАВИТЕЛСТВЕНА КАНЦЕЛАРИЯ":**

/Веселин Даков/

ЗАКОН

за изменение и допълнение на Закона за социално подпомагане

(Обн., ДВ, бр. 56 от 1998 г.; изм. и доп., бр. 45 и 120 от 2002 г., бр. 18, 30 и 105 от 2006 г., бр. 52 и 59 от 2007 г., бр. 58 от 2008 г., бр. 14, 41 и 74 от 2009 г., бр. 15 от 2010 г., бр. 9 и 51 от 2011 г., бр. 32 от 2012 г., бр. 15 и 66 от 2013 г. и бр. 98 от 2014 г.)

§ 1. В чл. 6 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) в т. 2 думите „и социални услуги“ се заличават;

б) в т. 4 след думата „услуги“ се добавя „и оказва методическа подкрепа при предоставянето им“;

в) точка 5 се изменя така:

„5. събира, обработва, систематизира, съхранява и използва информация в сферата на функционалната си компетентност по закон в интегрирана информационна система, чието съдържание и функциониране се уреждат с наредба на министъра на труда и социалната политика;“

г) в т. 6 след думата „вида“ се поставя запетая и се добавя „местоположението“.

2. В ал. 2 след цифрата „2“ се добавя „и т. 10“, а след думите „дирекциите „Социално подпомагане“ се добавя „и регионалните дирекции за социално подпомагане“.

§ 2. В чл. 13 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „молба-декларация, подадена“ се заменят със „заявление-декларация, подадено“.

2. В ал. 2 думата „молба“ се заменя със „заявление“.

§ 3. Член 16 се изменя така:

„Чл. 16. (1) Социалните услуги са съвкупност от дейности, които се основават на индивидуална социална работа в подкрепа на лицата за тяхното социално включване, и се предоставят в общността и в специализирани институции.

(2) Социални услуги в специализирани институции се предоставят само след изчерпване на възможностите за предоставяне на социални услуги в общността.

(3) Настаняването на деца, лица с трайни увреждания и лица, поставени под запрещение, в специализирани институции не може да бъде за срок, по-дълъг от 3 години, като този срок може да бъде удължаван при спазване на условията на чл. 16а и 16б само в случай че:

1. за децата няма възможност да бъдат реинтегрирани в семейството, осиновени, настанени в семейство на роднини или близки или в приемно семейство или в социална услуга в общността от резидентен тип по реда на Закона за закрила на детето;

2. за лицата с трайни увреждания и лицата, поставени под запрещение, няма възможност за полагане на грижа в домашна среда и настаняване в социална услуга в общността от резидентен тип.

(4) Социални услуги се предоставят след индивидуална оценка на потребностите от подкрепа и въз основа на индивидуален план за подкрепа, разработени от мултидисциплинарен екип, чийто състав и методи на работа се определят с правилника за прилагане на закона.

(5) Критериите за извършване на индивидуална оценка на потребностите на лицата от подкрепа, основното съдържание на индивидуалния план за подкрепа, сроковете за актуализация и преразглеждане на оценката и плана се определят с правилника за прилагане на закона.

(6) Видовете социални услуги в общността и специализирани институции се определят с правилника за прилагане на закона.

(7) В зависимост от начина на финансиране социалните услуги са делегирани от държавата дейности, когато се финансират от държавния бюджет, местни дейности, когато се финансират от общинските бюджети, и дейности, финансирани от други източници."

§ 4. Създават се чл. 16а, 16б, 16в и 16г:

„Чл. 16а. (1) Социалните услуги се предоставят съобразно желанието и личния избор на лицата и в съответствие с чл. 16, ал. 2, 3 и 4.

(2) При условията на ал. 1 социалните услуги за деца се предоставят съобразно най-добрия интерес на детето и съобразно желанието на детето и на родителите, настойника или попечителя, или на лицата, които полагат грижи за детето в съответствие със Закона за закрила на детето.

(3) При условията на ал. 1 социалните услуги за пълнолетни лица, поставени под ограничено запрещение, се предоставят съобразно желанието на лицето и на неговия/нейния попечител, като в случай на липса на единно желание водещо е желанието на лицето, нуждаещо се от социална услуга.

(4) При условията на ал. 1 социалните услуги в общността за пълнолетни лица, поставени под пълно запрещение, се предоставят съобразно желанието на лицето и на неговия/нейния настойник, като в случай на липса на единно желание се взема предвид становището на настойническия съвет.

(5) При условията на ал. 1 социалните услуги в общността от резидентен тип и в специализирани институции за пълнолетни лица, поставени под пълно запрещение, се предоставят по реда на чл. 16б.

(6) Директорът на дирекция „Социално подпомагане“ определя водещ социален работник за работа по случай за всяко дете, лице с трайно увреждане и лице, поставено под запрещение, нуждаещо се от социална услуга или ползващо социална услуга.

Чл. 16б. (1) Настаняването в специализирани институции и в социални услуги в общността от резидентен тип на пълнолетни лица, поставени под пълно запрещение, се извършва от районния съд по настоящия адрес на лицето. Дирекция „Социално подпомагане“ по настоящия адрес на лицето може да извърши само временно настаняване по административен ред, в случай че до произнасяне на съда няма друга възможност за полагане на грижи за лицето.

(2) Искането за настаняване по ал. 1 пред съда се прави от лицето, настойника, прокурора или от дирекция „Социално подпомагане“ пред районния съд по настоящия адрес на лицето.

(3) Независимо по чие искане стартира производството съдът задължително изисква от дирекция „Социално подпомагане“:

1. доклад, който съдържа и становище относно възможностите за полагане на грижи за лицето в домашна среда;

2. оценката и плана по чл. 16, ал. 4;

3. справка относно съществуващите подходящи социални услуги в общността и специализирани институции в рамките на областта и свободните места.

(4) Временно настаняване в специализирани институции и в социални услуги в общността от резидентен тип на пълнолетни лица, поставени под пълно запрещение, се извършва със заповед на директора на дирекция „Социално подпомагане“ по настоящия адрес на лицето.

(5) В едномесечен срок от издаването на заповедта по ал. 4 дирекция „Социално подпомагане“ прави искане до районния съд по настоящия адрес на лицето.

(6) Актовете на директора на дирекция „Социално подпомагане“ се издават и обжалват по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 16в. (1) Исканията за настаняване на лице, поставено под пълно запрещение, в специализирана институция и социална услуга в общността от резидентен тип са подсъдни на районния съд по настоящия адрес на лицето.

(2) В производството по ал. 1 съдът може да събира доказателства по своя инициатива и задължително изследва волята на лицето, чието настаняване е поискано, включително чрез участие на вещи лица.

(3) Съдът разглежда незабавно искането в открито заседание с участието на органите или лицата, направили искането, и с участието на лицето, неговия/нейния настойник и дирекция „Социално подпомагане“.

(4) В случай че лицето, чието настаняване е поискано, не може да участва лично в заседанието по ал. 3, то се провежда извън стаята на съда.

(5) Съдът се произнася в едномесечен срок с решение, което се обявява на страните и се изпълнява незабавно.

(6) При искане за настаняване в специализирана институция съдът може да го уважи само в случай че в рамките на производството не се установи възможност за настаняване на лицето в социална услуга в общността от резидентен тип.

(7) В решението по ал. 5 задължително се посочва срокът на настаняването, който не може да бъде по-дълъг от срока по чл. 16, ал. 3.

(8) Решението подлежи на обжалване пред окръжния съд в 7-дневен срок. В случай на подадена жалба или протест съдът насрочва делото в срок, не по-дълъг от седем дни. Окръжният съд се произнася с решение, което е окончателно.

Чл. 16г. (1) Настаняването на лице, поставено под пълно запрещение, в специализирана институция и социална услуга в общността от резидентен тип се прекратява от районния съд по искане на лицето, настойника, прокурора или на дирекция „Социално подпомагане“ освен в случаите на смърт на лицето.

(2) Прекратяване на настаняването може да се извърши временно със заповед на директора на дирекция „Социално подпомагане“ до произнасянето на съда.

(3) Решението на районния съд може да се обжалва пред окръжния съд. Обжалването не спира изпълнението. Решението на окръжния съд е окончателно и не подлежи на касационно обжалване.

(4) Решението за прекратяване на настаняването се изпълнява по административен ред.“

§ 5. В чл. 17 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Социалните услуги се предоставят срещу заплащане на такси от лицата, които ги ползват, или по договаряне. Социалните услуги за деца са безплатни, когато са делегирани от държавата дейности, освен в случаите, когато заплащане е предвидено в закон.“

2. В ал. 4 след думата „договаряне“ се добавя „в случаите, в които не са делегирани от държавата дейности“.

3. Създават се ал. 5, 6, 7 и 8:

„(5) Таксите по ал. 2 се събират от кмета на общината или определени от него длъжностни лица от общинската администрация и се внасят по банкова бюджетна сметка на Министерството на труда и социалната политика до 25-о число на месеца, следващ месеца, за който се дължат.

(6) Кметът на общината поддържа актуален регистър, който включва:

1. брой и видове социални услуги на територията на общината, които се финансират от държавния бюджет;

2. капацитет и реален брой на лицата, които ползват социални услуги, финансирани от държавния бюджет, по отделни услуги;

3. лицата, които дължат такси за социални услуги, финансирани от държавния бюджет;

4. размер на таксите, дължими от лицата, ползващи социални услуги, финансирани от държавния бюджет;

5. общ размер на дължимите такси;

6. размер на събраните такси за социални услуги, финансирани от държавния бюджет;

7. размер на несъбраните такси и лицата, които ги дължат.

(7) Кметът на общината изпраща по електронен път ежемесечно на изпълнителния директор на фонд „Социална закрила“ информацията по ал. 6.

(8) При неплащане за повече от три месеца на такса за ползване на социална услуга – делегирана от държавата дейност, от лице, което отговаря на условията за заплащане на такса съгласно тарифата по ал. 2, предоставянето на услугата на лицето се прекратява, освен ако в срок до един месец заплати дължимите такси.“

§ 6. В чл. 18 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2 след думата „услуги“ се добавя „на територията на Република България“.

2. В ал. 3 думите „след издаване на лиценз“ се заменят с „на територията на Република България след издаване на лиценз от председателя на Държавната агенция за закрила на детето и вписване в регистъра по ал. 2“.

3. Алинея 4 се изменя така:

„(4) Лицензът по ал. 3 се предоставя в тридневен срок от издаването му по служебен път от Държавната агенция за закрила на детето на Агенцията за социално подпомагане за вписване в регистъра по ал. 2 за срока, определен в лиценза.“

4. Създават се ал. 5 и 6:

„(5) Лица, които предоставят социални услуги, без да отговарят на изискванията по ал. 1-3, нямат право на регистрация и лицензиране за срок 3 години считано от датата на установяване на нарушението.

(6) Лица, чиято регистрация е заличена по реда на чл. 18д, нямат право на регистрация и лицензиране за срок:

1. една година считано от датата на заличаване на вписването на основание чл. 18д, ал. 1, т. 3, 5, 6, 8 и 9;

2. три години считано от датата на заличаване на вписването на основание чл. 18д, ал. 1, т. 3, 6 и 8, когато нарушението е довело до опасност за живота и здравето на лица, ползващи социални услуги, или представлява престъпление.“

§ 7. В чл. 18а се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Кметът на общината управлява социалните услуги на територията на съответната община, които са делегирани от държавата дейности и местни дейности, отговаря за спазването на критериите и стандартите за предоставяне на социални услуги и е работодател на ръководителите на тези услуги с изключение на случаите на възлагане на управлението по ал. 3.“

2. В ал. 3 след думите „които са“ се добавя „разкрити като“, а след цифрата „3“ се добавя „само“.

3. Създават се ал. 7, 8 и 9:

„(7) При възлагане на управлението на социални услуги по ал. 3 кметът е длъжен да предостави на доставчика целия размер на финансовите средства, съставляващи финансовия стандарт за съответните делегирани от държавата дейности, в рамките на сроковете, в които се осъществява предоставянето на субсидиите от държавния бюджет, като осъществява контрол за целесъобразното им разходване и в случай на констатирани нарушения прекратява възлагането.

(8) Преди изтичането на срока, за който е възложено управлението на социална услуга по ал. 3, кметът на общината провежда нов конкурс или организира предоставянето на услугата

от общината, като не допуска прекъсване в предоставянето на услугата.

(9) При откриване на социална услуга, делегирана от държавата дейност, кметът на общината осигурява предоставянето ѝ от датата на откриването."

§ 8. Създават се чл. 18б, 18в, 18г и 18д:

„Чл. 18б. (1) За вписване в регистъра по чл. 18, ал. 2 лицата по чл. 18, ал. 1, т. 3 и 4 подават до изпълнителния директор на Агенцията за социално подпомагане заявление по утвърден от него образец и посочват единен идентификационен код (ЕИК) на лицето, когато е търговец, а лицата, които не са вписани в търговския регистър към Агенцията по вписванията, прилагат оригинал или заверено копие на удостоверение за актуално състояние или регистрация, издадени от компетентния съд не по-рано от три месеца от датата на подаване на заявлението, заверено копие на карта за идентификация по регистър БУЛСТАТ и описание на социалната услуга по утвърден образец от изпълнителния директор на Агенцията за социално подпомагане.

(2) Лицата по чл. 18, ал. 1, т. 4 прилагат към заявлението по ал. 1 официален превод на документите, удостоверяващи регистрацията по националното им законодателство.

(3) Лицата по чл. 18, ал. 1, т. 3 и 4, които имат лиценз по чл. 18, ал. 3, се вписват в регистъра по чл. 18, ал. 2 служебно в 5-дневен срок след предоставяне от Държавната агенция за закрила на детето на издадения лиценз.

(4) При подаване на заявление за регистрация на нова социална услуга регистрираните доставчици на социални услуги посочват единен идентификационен код (ЕИК) или прилагат оригинал или заверено копие на удостоверение за актуално състояние, издадено от компетентния съд не по-рано от три месеца от датата на подаване на заявлението.

(5) Документите по ал. 1, 2 и 4 се подават лично или от упълномощено лице с нотариално заверено пълномощно, по пощата с обратна разписка или по реда на Закона за електронния документ и електронния подпис.

(6) В регистъра се вписват следните обстоятелства:

1. данни за лицето – име, седалище, вид на лицето;
2. единен идентификационен код по регистър БУЛСТАТ, единен идентификационен код (ЕИК) на търговеца;
3. данни за представителството на лицето по съдебна, съответно търговска регистрация – име, ЕГН, постоянен и/или настоящ адрес;
4. видове социални услуги, които ще се предоставят, и номер на лиценза, когато се предоставят услуги за деца;

5. данни за извършени нарушения при предоставяне на социални услуги;

6. дата на заличаване на регистрацията и основанието за това;

7. промени в обстоятелствата по т. 1-4;

8. забележки по вписаните обстоятелства.

(7) Доставчиците на социални услуги по чл. 18, ал. 1, т. 3 и 4 уведомяват писмено изпълнителния директор на Агенцията за социално подпомагане за всички промени в обстоятелствата по ал. 6, т. 1-4 в 14-дневен срок от настъпването им, като прилагат и съответните документи, които ги доказват.

Чл. 18в. (1) Изпълнителният директор на Агенцията за социално подпомагане или упълномощено от него длъжностно лице в 7-дневен срок от датата на подаване на заявлението по чл. 18б, ал. 1 издава заповед за вписване в регистъра за срок три години или издава мотивиран отказ за вписване в регистъра, за който уведомява лицето.

(2) При констатиране на пропуски и/или нередовности в представените документи на лицето се дава 14-дневен срок за отстраняването им, като срокът за произнасяне по ал. 1 започва да тече от отстраняване на нередовностите и/или предоставянето на допълнителна информация.

(3) Отказът по ал. 1 подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(4) Въз основа на заповедта за вписване в регистъра по ал. 1 за всяка социална услуга се издава удостоверение за срок три години по образец, утвърден от изпълнителния директор на Агенцията за социално подпомагане.

(5) Агенцията за социално подпомагане изпраща по служебен път на Държавната агенция за закрила на детето издадените, подновените и/или преиздадените удостоверения на лицензирани доставчици на социални услуги за деца в 3-дневен срок от издаването им.

(6) Връчването на удостоверението по ал. 5 се извършва едновременно с връчването на лиценза, издаден от Държавната агенция за закрила на детето, по реда на Закона за закрила на детето.

(7) Удостоверенията по ал. 4 се получават в Агенцията за социално подпомагане в срок до един месец от датата на издаването им лично от лицето с представителна власт или от упълномощено от него лице с нотариално заверено пълномощно, а в случай на изрично волеизявление удостоверенията се изпращат на посочения в заявлението адрес за кореспонденция и/или на адреса, на който е регистриран заявителът, с писмо с обратна разписка.

(8) В случаите, когато удостоверенията по ал. 4 не бъдат получени по реда на ал. 7, те се изпращат на заявителя с известие за доставяне (обратна разписка) на посочения от него в заявлението адрес за кореспонденция или на адреса, на който е регистриран.

(9) В двумесечен срок преди изтичането на срока на удостоверението по ал. 4 лицата по чл. 18, ал. 1, т. 3 и 4 могат да подадат заявление за подновяване на удостоверението по образца съгласно чл. 18б, ал. 1, към което лицата, които са търговци, представят единен идентификационен код (ЕИК), а лицата, които не са вписани в търговския регистър към Агенцията по вписванията, представят оригинал или заверено копие на удостоверение за актуално състояние или регистрация, издадени от компетентния съд не по-рано от три месеца от датата на подаване на заявлението.

(10) При промени в обстоятелствата по чл. 18б, ал. 6, т. 1 изпълнителният директор на Агенцията за социално подпомагане или упълномощено от него длъжностно лице издава заповед за отразяването им в регистъра и преиздаване на издадените удостоверения по ал. 4 в 5-дневен срок от уведомяването по чл. 18б, ал. 7.

(11) Ако удостоверението бъде изгубено или унищожено, изпълнителният директор на Агенцията за социално подпомагане или упълномощено от него длъжностно лице по писмена молба на лицето по чл. 18, ал. 1, т. 3 и 4 издава дубликат на удостоверението въз основа на заповедта по ал. 1.

Чл. 18г. (1) Ежегодно до 31 март регистрираните доставчици на социални услуги представят в Агенцията за социално подпомагане отчет за дейностите по предоставяне на социални услуги за предходната календарна година на хартиен и на електронен носител по утвърден от изпълнителния директор на Агенцията за социално подпомагане образец.

(2) Отчетите, подавани до Държавната агенция за закрила на детето от лицензираните доставчици на социални услуги за деца, се предоставят по служебен път на електронен носител на Агенцията за социално подпомагане в срок до 30 април всяка година.

Чл. 18д. (1) Регистрацията се заличава:

1. по искане на регистрираното лице;
2. при прекратяване на юридическото лице и при заличаване от търговския регистър на физическото лице, регистрирано по Търговския закон;
3. при неспазване на стандартите и критериите за предоставяне на социални услуги, определени съгласно чл. 18а, ал. 6 – по предложение на компетентния орган след извършена от него проверка;

4. при неосъществяване на дейност по предоставяне на социални услуги от регистрираното лице в продължение на една година считано от датата на регистрацията или от датата на получаването на последния отчет по чл. 18г, ал. 1;

5. при неспазване на изискването по чл. 18г, ал. 1 в продължение на една година;

6. при отнемане, прекратяване или заличаване на лиценза за предоставяне на социални услуги за деца;

7. в случай че удостоверението по чл. 18в не е получено в 3-месечен срок от издаването му;

8. при прекратено възлагане на управление на социална услуга съгласно чл. 18а, ал. 7;

9. при непредставяне на информация в 14-дневен срок от настъпването на промени в обстоятелствата, удостоверени с документите към заявлението за вписване в регистъра, когато тези промени са довели до отпадане на основанията за регистрацията.

(2) Зачиваването на регистрацията се извършва със заповед на изпълнителния директор на Агенцията за социално подпомагане или от упълномощено от него длъжностно лице.

(3) В 7-дневен срок от издаването на заповедта по ал. 2 заинтересуваното лице се уведомява с писмо с обратна разписка.

(4) Заповедта по ал. 2 подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(5) Обжалването на заповедта по ал. 2 не спира изпълнението ѝ."

§ 9. В чл. 29а, ал. 2 се създава т. 10:

„10. обобщава и анализира предоставената по реда на чл. 17, ал. 7 информация и уведомява Министерството на финансите в случай на неизпълнение на задължението по чл. 17, ал. 5.“

§ 10. В чл. 32 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) създава се нова т. 2:

„2. да посещават и проверяват доставчиците на социални услуги по чл. 18 и местата, в които се предоставят социални услуги;“

б) досегашната т. 2 става т. 3;

в) досегашната т. 3 става т. 4 и в нея след думата „лица“ се добавя „и лицата, ползващи социални услуги“.

2. Алинея 3 се изменя така:

„(3) При установяване на нарушения от компетентността на други органи инспекторатът незабавно ги уведомява, а в случай на установени закононарушения, които съдържат данни за извършено престъпление, незабавно уведомява органите на прокуратурата.“

§ 11. В чл. 34, ал. 1, т. 1 след думата „нарушения“ се добавя „и определя подходящ срок за изпълнението им съобразно тежестта и степента на допуснатото нарушение“.

§ 12. В чл. 36 се създава ал. 4:

„(4) Лице, което предоставя социални услуги, без да е вписано в регистъра по чл. 18, ал. 2, се наказва с глоба или имуществена санкция от 2500 до 10 000 лв.“

§ 13. В § 1 от Допълнителната разпоредба се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 3 думите „подпомаганите лица“ се заменят с „лицата“.

2. Точка 6 се изменя така:

„6. „Социални услуги в общността от резидентен тип“ са услуги, които предоставят възможност за живот в среда, близка до семейната.“

3. В т. 9 думите „подпомаганите лица“ се заменят с „лицата“.

4. В т. 11 думите „социално подпомагане“ се заменят със „социални помощи“.

5. Създават се т. 12 и 13:

„12. „Индивидуална оценка на потребностите от подкрепа“ е дейност по установяване на индивидуализираната нужда от ползване на специализирана подкрепа, която допълва възможностите на лицето и дава насока на доставчика на социални услуги за конкретни дейности за подкрепа, които да бъдат предоставяни в рамките на социалната услуга, съобразно отчетените проблемни области или увреждания.

13. „Индивидуален план за подкрепа“ е план, разработен въз основа на индивидуална оценка на потребностите, който включва необходимите мерки, дейности и социални услуги за подкрепа на социалното включване на лицето.“

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 14. В Закона за закрила на детето (обн., ДВ, бр. 48 от 2000 г.; изм. и доп., бр. 75 и 120 от 2002 г., бр. 36 и 63 от 2003 г., бр. 70 и 115 от 2004 г., бр. 28, 94 и 103 от 2005 г., бр. 30, 38 и 82 от 2006 г., бр. 59 от 2007 г., бр. 69 от 2008 г., бр. 14, 47 и 74 от 2009 г., бр. 42, 50, 59 и 98 от 2010 г.,

бр. 28 и 51 от 2011 г., бр. 32 и 40 от 2012 г. и бр. 15, 68 и 84 от 2013 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. Член 43б се изменя така:

„Лиценз

Чл. 43б. (1) Лицата по чл. 18, ал. 1, т. 3 и 4 от Закона за социално подпомагане могат да предоставят социални услуги за деца след получаване на лиценз, издаден от председателя на Държавната агенция за закрила на детето по предложение на комисия по лицензиране, съставена от представители на Министерството на труда и социалната политика, Министерството на образованието и науката, Министерството на здравеопазването, Министерството на вътрешните работи, Министерството на правосъдието, Министерството на младежта и спорта, Държавната агенция за закрила на детето, Агенцията за социално подпомагане и Агенцията за хората с увреждания.

(2) Лицензът е поименен и правата, произтичащи от него, не подлежат на прехвърляне и преотстъпване.

(3) Лицензът съдържа:

1. титуляр на лиценза;
2. БУЛСТАТ/ЕИК;
3. адрес/седалище и адрес на управление;
4. социалната услуга, за която се издава лицензът;
5. срока на лиценза.

(4) Лиценз се издава за всяка отделна социална услуга за срок 3 години, като след изтичането му той може да бъде подновен.

(5) За разглеждане на документите за издаване на лиценз за предоставяне на социална услуга за деца и за подновяване на издаден лиценз се дължат такси, които се внасят във Фонд „Социална закрила“ към министъра на труда и социалната политика и се разходват целево за дейностите по закрила на детето.

(6) За разглеждане на документите за издаване и подновяване на лиценз се събират такси по тарифа, одобрена от Министерския съвет по предложение на председателя на Държавната агенция за закрила на детето.”

2. В чл. 43в:

- а) досегашният текст става ал. 1;
- б) създават се ал. 2, 3, 4 и 5:

„ (2) За получаване на лиценз лицата по чл. 18, ал. 1, т. 3 и 4 от Закона за социално подпомагане подават до председателя на Държавната агенция за закрила на детето заявление по утвърден от него образец, към което прилагат следните документи:

1. копие от картата за идентификация по регистър БУЛСТАТ и/или посочване на единен идентификационен код (ЕИК);

2. удостоверение за актуално състояние, издадено от компетентния съд не по-рано от 3 месеца от датата на подаване на заявлението;

3. декларация, че кандидатът не е обявен в несъстоятелност, не е в производство за обявяване в несъстоятелност и не е в ликвидация;

4. свидетелство за съдимост на лицето, а за юридическите лица – свидетелства за съдимост на членовете на управителните им органи;

5. описание на социалната услуга по утвърден от председателя на Държавната агенция за закрила на детето образец.

(3) Лицата, регистрирани по Търговския закон, не подават документите по ал. 2, т. 2 и 3.

(4) Лицата по чл. 18, ал. 1, т. 4 от Закона за социално подпомагане представят официален превод на приложимите по ал. 2 документи, издадени от компетентния орган на съответната държава.

(5) Документите по ал. 2 се подават лично или от упълномощено лице с нотариално заверено пълномощно, по пощата с обратна разписка или по реда на Закона за електронния документ и електронния подпис."

3. Член 43г се изменя така:

„Комисия за лицензиране

Чл. 43г. (1) Комисията по чл. 43б, ал. 1:

1. разглежда постъпилите заявления за издаване и подновяване на лиценз и уведомленията за промяна на обстоятелствата, удостоверени в издаден лиценз;

2. уведомява заявителите при установена нередовност в документите и дава указания за отстраняването ѝ;

3. прави мотивирани предложения до председателя на Държавната агенция за закрила на детето за издаване, промяна, подновяване, прекратяване, отнемане, заличаване или отказване на лиценз.

(2) Членовете на комисията се предлагат от съответните органи на администрациите по чл. 43б, ал. 1 и се утвърждават поименно от председателя на Държавната агенция за закрила на детето.

(3) Председателят на комисията свиква заседанията съобразно постъпилите заявления и уведомява членовете за насрочените заседания, които са редовни, ако на тях присъстват

две трети от всичките ѝ членове. За заседанията на комисията се води протокол.

(4) Комисията разглежда заявленията/уведомленията, провежда обсъждане и взема решение с явно гласуване с мнозинство повече от две трети от присъстващите членове. При необходимост комисията може да поиска становища от други специалисти в областта на закрилата на детето.

(5) За дейността на комисията се води:

1. регистър за постъпилите заявления;
2. протоколна книга;
3. регистър за издадените лицензи;
4. регистър на получените от Агенцията за социално подпомагане удостоверения за регистрация, издадени по реда на Закона за социално подпомагане.

(6) Регистърът по ал. 5, т. 3 съдържа:

1. информацията по чл. 43б, ал. 3;
2. номера и датата на издадения лиценз;
3. датата на връчване на лиценза и подписа на получателя;
4. датата на подновяване, прекратяване, заличаване или отнемане на лиценза.

(7) Представените документи по чл. 43в се съхраняват в Държавната агенция за закрила на детето съгласно Закона за Националния архивен фонд и са достъпни за всички заинтересовани лица.

(8) Дейността на комисията се подпомага административно от Държавната агенция за закрила на детето."

4. Член 43д се изменя така:

„Издаване на лиценз

Чл. 43д. (1) В едномесечен срок от постъпване на заявлението за издаване на лиценз председателят на Държавната агенция за закрила на детето по предложение на комисията по чл. 43б, ал. 1 издава лиценз или отказва издаването му, ако кандидатът не отговаря на условията, посочени в чл. 43в, ал. 1, и/или не е представил някой от документите по чл. 43в, ал. 2 в определения за това срок.

(2) Комисията по чл. 43б, ал. 1 разглежда постъпилите заявления по реда на постъпването им.

(3) Председателят на комисията по чл. 43б, ал. 1 в 3-дневен срок от разглеждане на заявлението уведомява заявителя при установена нередовност в документите по чл. 43в, ал. 2, като дава указания за отстраняването ѝ в 14-дневен срок. В този случай едномесечният срок по ал. 1 спира да тече от

датата на изпращане на съобщението до отстраняване на нередовността, но не повече от 30 дни.

(4) В 3-дневен срок от разглеждане на заявлението председателят на комисията по чл. 43б, ал. 1 прави мотивирано предложение до председателя на Държавната агенция за закрила на детето за издаване или отказване на лиценз.

(5) Заповедта на председателя на Държавната агенция за закрила на детето за издаване на лиценз или за отказ от издаване на лиценз се съобщава писмено на заявителя в 3-дневен срок от датата на издаването ѝ, като отказът подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(6) Лицензът се издава съгласно утвърден от председателя на Държавната агенция за закрила на детето образец.

(7) Ако издаденият лиценз бъде изгубен или унищожен, председателят на Държавната агенция за закрила на детето по писмена молба на лицето по чл. 18, ал. 1, т. 3 и 4 от Закона за социално подпомагане може да издаде дубликат от него.

(8) При промяна на обстоятелствата, удостоверени в издадения лиценз, доставчикът на социална услуга за деца уведомява писмено председателя на Държавната агенция за закрила на детето в 14-дневен срок от настъпване на промяната и прилага съответните документи, които я доказват.

(9) Въз основа на заповед на председателя на Държавната агенция за закрила на детето промененото обстоятелство по ал. 8 се отразява в нов лиценз, без да се променя срокът му на действие.

(10) Издаденият лиценз и удостоверението за регистрация по реда на чл. 18б, ал. 3 и чл. 18в, ал. 4 от Закона за социално подпомагане се получават в Държавната агенция за закрила на детето в срок до един месец от датата на издаване на лиценза лично от лицето с представителна власт или от упълномощено от него лице с нотариално заверено пълномощно, а в случай на изрично волеизявление - лицензът и удостоверението за регистрация се изпращат на посочения в заявлението адрес за кореспонденция и/или на адреса, на който е регистриран заявителят, с писмо с обратна разписка."

5. Член 43е се изменя така:

„Задължения на лицензирания доставчик на социална услуга за деца

Чл. 43е. (1) Лицензираният доставчик на социална услуга за деца е задължен в срок до 12 месеца от получаване на лиценза да стартира дейност по предоставяне на услугата.

(2) В 14-дневен срок от стартиране на дейността по предоставяне на услугата лицензираният доставчик е длъжен

писмено да уведоми председателя на Държавната агенция за закрила на детето относно:

1. датата на стартиране на дейността по предоставяне на услугата, за която е получил лиценз;

2. адреса/адресите на предоставяне на услугата, с изключение на мобилните услуги, за които се посочва адрес за кореспонденция.

(3) В случай че лицензият доставчик на социална услуга за деца преустанови дейността си за период, по-дълъг от три месеца, той е длъжен в 14-дневен срок от изтичането на тези три месеца да уведоми председателя на Държавната агенция за закрила на детето за настъпилото обстоятелство, като посочи съответните причини.

(4) При настъпване на промени в обстоятелствата, удостоверени с документите по чл. 43в, доставчикът на социална услуга за деца е длъжен в 14-дневен срок писмено да уведоми председателя на Държавната агенция за закрила на детето и да представи съответния документ.

(5) До 31 март на календарната година лицензираните доставчици представят в Държавната агенция за закрила на детето на хартиен и на електронен носител отчет за дейността си, свързан с предоставяната от тях социална услуга за деца за предходната календарна година.

(6) Отчетът по ал. 5 съдържа анализ на всички случаи, по които е работил доставчикът на социални услуги, включително обобщена информация относно постигнатите резултати от работата с потребителите на услугата."

6. Член 43ж се изменя така:

„Подновяване на лиценз

Чл. 43ж. (1) Преди датата на изтичане на срока на лиценза за предоставяне на социална услуга за деца доставчикът на услугата може да поиска подновяване на лиценза, когато:

1. възнамерява да продължи да предоставя определената услуга и след изтичането на тригодишния срок на лиценза и отговаря на условията на чл. 43в, ал. 1;

2. при извършени проверки по реда на чл. 17а, ал. 1, т. 14 и/или 16 е установено, че няма издавани задължителни предписания за отстраняване на констатирани нарушения на правата на детето и/или за предоставяне на услугата, или изпълнява добросъвестно предписаните му такива, както и че няма издадени наказателни постановления по наложени актове за нарушения по чл. 45, ал. 5-12;

3. е предоставил текущи отчети за дейността си в срока на действие на лиценза.

(2) В случаите по ал. 1 доставчиците на социални услуги за деца подават заявление по образец, утвърден от председателя на Държавната агенция за закрила на детето, и изискуемите по чл. 43в, ал. 2, т. 1-4 документи не по-късно от 1 месец преди датата на изтичане на срока на лиценза.

(3) Лицата, регистрирани по Търговския закон, не подават документите по чл. 43в, ал. 2, т. 2 и 3.

(4) Подадените след срока по ал. 2 заявления не се разглеждат от комисията по чл. 43б, ал. 1 и заявителят се информира за необходимостта да кандидатства за издаване на нов лиценз по реда на чл. 43в.

(5) В случаите, в които няма промяна в обстоятелствата, удостоверени в първоначално издадения лиценз, се издава нов лиценз въз основа на заповед на председателя на Държавната агенция за закрила на детето, като заявлението по реда на ал. 2 не се разглежда от комисията по чл. 43б, ал. 1.

(6) В случаите, в които има промяна на обстоятелствата, удостоверени в издадения лиценз, подновяването на лиценза се извършва със заповед на председателя на Държавната агенция за закрила на детето по реда на чл. 43д.

(7) Заповедта за отказ за подновяване на лиценз подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс."

7. Член 43з се изменя така:

„Прекратяване, отнемане и заличаване на лиценз

Чл. 43з. (1) Председателят на Държавната агенция за закрила на детето по предложение на комисията по чл. 43б, ал. 1 със заповед прекратява, отнема и заличава издаден лиценз за предоставяне на социална услуга за деца.

(2) Издаден лиценз за предоставяне на социална услуга за деца се прекратява, когато титулярят:

1. писмено е поискал прекратяването му със заявление, в което е изложил мотиви за прекратяването;

2. не започне да предоставя услугата в срок до 12 месеца от получаване на лиценза;

3. в срока по чл. 43е, ал. 2 не е уведомил председателя на Държавната агенция за закрила на детето за стартиране на дейността по предоставяне на услугата, за която е лицензиран;

4. в срока по чл. 43е, ал. 2 не е уведомил председателя на Държавната агенция за закрила на детето за

адреса/адресите на предоставяне на услугата, за която е лицензиран – в случаите, в които е приложимо.

(3) Издаден лиценз за предоставяне на социална услуга за деца се отнема, когато титулярят:

1. не спазва стандартите за предоставяне на социални услуги за деца;

2. извършва дейност в нарушение на получения лиценз;

3. не е изпълнил в срок задължително предписание, издадено от председателя на Държавната агенция за закрила на детето;

4. не предостави информация в 14-дневен срок от настъпването на промени в обстоятелствата, удостоверени с документите към заявлението за издаване на лиценз и/или удостоверени в издадения лиценз;

5. е преустановил предоставянето на социалната услуга за повече от три месеца, без да е посочил уважителна причина, довела до преустановяването на дейността;

6. в срок до 31 март на календарната година не е представил писмен отчет за дейността си по услугата за предходната календарна година.

(4) Нов лиценз за конкретната социална услуга за деца може да бъде издаден след изтичане на една година от отнемането му.

(5) Издаден лиценз за предоставяне на социална услуга за деца може да се заличи, в случай че лицензираният доставчик на конкретната социална услуга в срок до 3 месеца от датата на издаването на лиценза не се е явил да получи документите по чл. 43д, ал. 10 и/или не е заявил получаването им по друг начин. Неполучаването на документите по чл. 43д, ал. 10 се удостоверява от председателя на комисията по чл. 43б, ал. 1, който отбелязва това обстоятелство на върнатото писмо с обратната разписка.

(6) По предложение на комисията по чл. 43б, ал. 1 председателят на Държавната агенция за закрила на детето определя на доставчика на социална услуга за деца подходящ срок за отстраняване на нарушението по ал. 2, т. 3 и 4 или ал. 3, но не повече от 3 месеца. В случай че в този срок нарушението не бъде отстранено, лицензът се прекратява/отнема.

(7) Заповедта по ал. 1 се съобщава на заинтересуваните лица в срок до 3 дни след датата на издаването ѝ, като заповедта подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс."

8. Създава се чл. 43и:

„Взаимодействие между Държавната агенция за закрила на детето, Агенцията за социално подпомагане и Фонд „Социална закрила“

Чл. 43и. (1) Председателят на Държавната агенция за закрила на детето в 3-дневен срок от влизането в сила на съответната заповед изпраща на изпълнителния директор на Агенцията за социално подпомагане копие от издадените/подновени и променени лицензи за социални услуги за деца и свързаната с тях информация по чл. 18б, ал. 6, т. 1-5 от Закона за социално подпомагане, както и копие на издадените заповеди за прекратяване, отнемане и заличаване на лицензи с оглед вписването на посочените обстоятелства в регистъра по реда на Закона за социално подпомагане и издаване, подновяване, преиздаване и заличаване на удостоверенията за регистрация.

(2) Агенцията за социално подпомагане вписва в регистъра по реда на Закона за социално подпомагане обстоятелствата по ал. 1 в 5-дневен срок от предоставянето им от Държавната агенция за закрила на детето.

(3) Изпълнителният директор на Агенцията за социално подпомагане изпраща на председателя на Държавната агенция за закрила на детето издадените, подновените, и/или преиздадените удостоверения за регистрация в 3-дневен срок от издаването им.

(4) В срок до 30 април на календарната година председателят на Държавната агенция за закрила на детето изпраща на изпълнителния директор на Агенцията за социално подпомагане представените по реда на чл. 43е, ал. 5 отчети за дейността на лицензираните доставчици, свързани с предоставяната от тях социална услуга за деца, за предходната календарна година.

(5) Изпълнителният директор на Фонд „Социална закрила“ изпраща на председателя на Държавната агенция за закрила на детето поименна справка за внесените такси за разглеждане на документите за издаване и подновяване на лиценз по реда на чл. 43б, ал. 5 в 3-дневен срок от постъпването им във Фонда.“

§ 15. Лицата по чл. 18, ал. 1, т. 3 и 4 от Закона за социално подпомагане, които към датата на влизането в сила на този закон са вписани в регистъра по чл. 18, ал. 2 от Закона за социално подпомагане, могат да предоставят социалните услуги, за които са вписани, в срок до 3 години от влизането в сила на закона.

§ 16. Издадените лицензи по реда на Закона за закрила на детето преди датата на влизането в сила на този закон запазват действието си до изтичане на указания в тях срок. След изтичането на този срок лицата по чл. 18, ал. 1, т. 3 и 4 от Закона за социално подпомагане подават до председателя на Държавната агенция за закрила на детето заявление по реда на чл. 43в от Закона за закрила на детето за получаване на нов лиценз.

Законът е приет от 43-ото Народно събрание на ..... 2015 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:**

(Цецка Цачева)

М О Т И В И

към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за социално подпомагане

Проектът на Закон за изменение и допълнение на Закона за социално подпомагане (ЗСП) цели подобряване на нормативната уредба в областта на социалните услуги. Предлаганите промени са в няколко основни направления:

1. Промени във връзка с необходимостта от привеждане на нормативната уредба, свързана с регистрацията и лицензирането на лица, които могат да предоставят социални услуги, в съответствие със Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност (ЗОАРАКСД).
2. Промени, свързани със събирането на таксите, заплащани от лицата, ползващи социални услуги, финансирани от държавния бюджет.
3. Промени, свързани с подобряване на достъпността на социалните услуги, прилагането на индивидуален подход и гарантиране на правата на потребителите.

Промените в ЗСП по отношение на регистрацията на лица, които могат да предоставят социални услуги, целят съответствие със ЗОАРАКСД. Чрез законопроекта се предлагат и съответните изменения и допълнения в Закона за закрила на детето (ЗЗД) във връзка с лицензирането на доставчиците на социални услуги за деца.

Към момента правната регламентация на регистрационния и лицензионния режим за лицата, предоставящи социални услуги, противоречи на ЗОАРАКСД, съгласно който всички изисквания, необходими за започването и за осъществяването на дадена стопанска дейност, както и за извършването на отделна сделка или действие следва да са уредени със закон. Поради това основните промени, предложени в законопроекта, имат за цел в ЗСП, съответно в ЗЗД, да бъдат регламентирани всички разпоредби, касаещи условията и реда за регистрация/лицензиране на лицата, които могат да предоставят социални услуги за пълнолетни лица и за деца до 18 години. Освен това за прецизиране и подобряване на реда за вписване в регистъра на доставчиците на социални услуги и лицензиране на доставчиците на социални услуги за деца се предлагат изменения и допълнения в ЗСП и ЗЗД, които целят облекчаване на процедурите и стимулиране на доставчиците за предоставяне на социални услуги.

Важна промяна е регламентирането на обмена на информация по служебен път между Държавната агенция за закрила на детето (ДАЗД) и Агенцията за социално подпомагане (АСП) по отношение на издадени лицензи и удостоверения на доставчиците на

социални услуги. Тази промяна дава възможност за извършване на служебно вписване в регистъра към АСП на лицензираните доставчици на социални услуги за деца, като по този начин ще се преустанови практиката лицата, получили лиценз от ДАЗД, да подават заявление в АСП за вписване в регистъра, т.е. да преминават през две административни процедури. Тази промяна е съобразена и в предложеното изменение и допълнение на ЗЗД, като в допълнение се предоставя възможност доставчиците на социални услуги за деца да получават едновременно издадените лиценз и удостоверение.

И в двата закона са предложени промени, свързани с отпадане на необходимостта от предоставяне от доставчиците на документи и информация, които са публично достъпни чрез базата данни на Търговския регистър и е осигурен свободен достъп до тях. Като допълнителна мярка в посока облекчаване на режимите и улесняване на доставчиците е предвидена възможност необходимите документи да се изпращат и по реда на Закона за електронния документ и електронния подпис.

В изпълнение на разпоредбите на ЗОАРАКСД се предлага промяна за оптимизиране на определения срок за отстраняване на нередовности и предоставяне на допълнителна информация по приложените от доставчиците на социални услуги документи за вписване в регистъра или лицензиране. С предложените промени в ЗСП се въвежда 3-годишен срок на валидност на издадените удостоверения за предоставяне на социални услуги, с което се цели постигането на съгласуваност между двата режима в областта на социалните услуги. Въвеждането на 3-годишен срок на валидност на издадените удостоверения за предоставяне на социални услуги цели осигуряване на защита на важен обществен интерес, а именно - гарантиране правата на потребителите и осигуряване на най-добрия им интерес при ползването на социални услуги, предоставяни от частни доставчици. Социалните услуги се предоставят основно на деца и лица в риск, много често в невъзможност за самостоятелно вземане на решения. Именно поради това е необходим срок на валидност както на лиценза (такъв срок е регламентиран и към момента), така и на регистрацията. Срокът гарантира правата на потребителите чрез възможността да получават услуги от активни и действащи доставчици. Облекчава се и редът за получаване на удостоверенията или на издадените лицензи.

Чрез промените в ЗЗД в съответствие с разпоредбите на ЗОАРАКСД изрично се регламентира, че правата, произтичащи от лиценза, не подлежат на прехвърляне и преотстъпване. Сред най-важните предложения за промени в ЗЗД е и намаляването на срока за издаване на лиценз от председателя на ДАЗД от два на един месец.

Законопроектът цели и подобряване на събираемостта на таксите, които лицата, ползващи социална услуга - делегирана

от държавата дейност, заплащат съгласно Тарифата за таксите за социални услуги, финансирани от държавния бюджет. Отговорността за събирането на тези такси към настоящия момент е вменена на определени длъжностни лица от съответните социални услуги. Идентифицирани са трудности при администриране на средствата с оглед непълно и неточно подаване на информация от страна на доставчиците на социални услуги, както и непревеждане на таксите в пълния им дължим размер. Чрез предложените промени се цели да се вмени отговорност на общините по отношение събирането на постъпленията от такси на територията на общината, както и задължение да се предоставя своевременно информация на Фонд „Социална закрила“. Въвежда се и задължение за Фонда да обобщава и да анализира постъпилата информация от общините и в случай че се установи, че не са преведени дължимите такси, да уведомява Министерството на финансите.

Други важни промени, свързани с таксите за социални услуги, са:

- Регламентиране, че социалните услуги – делегирани от държавата дейности, са безплатни за децата, като това и към настоящия момент е така, но не е уредено със закон.
- Регламентиране на условие за прекратяване на предоставянето на социална услуга – делегирана от държавата дейност, ако лицето, което отговаря на условията за заплащане на такса, не я е заплащало за срок над 3 месеца.

Особено важни са промените в ЗСП, които целят подобряване на достъпа до социални услуги, гарантиране на правата на потребителите, включително правото на свободен избор, осигуряване на индивидуален подход и комплексна оценка на потребностите. Тези промени са свързани и с постановеното осъдително решение на Европейския съд по правата на човека по делото „Станев срещу България“.

Промените са в няколко основни насоки:

- Въвежда се още в дефиницията на социалните услуги принципът за прилагане на индивидуален подход към потребителя, както и определянето на двата вида услуги – в общността и в специализирани институции.
- Въвежда се задължително изготвяне на индивидуална оценка на потребностите от подкрепа и индивидуален план за подкрепа, като те са дефинирани в допълнителната разпоредба.
- Въвежда се изготвянето на оценката и на плана да се извършва от мултидисциплинарен екип. Целта на въвеждането на мултидисциплинарен екип е да се даде възможност в зависимост от случая и от специфичните

потребности на лицата да се привличат при оценката и разработването на плана различни специалисти, притежаващи специфични познания и опит, с които социалните работници не разполагат.

- Въвежда се ограничение в срока на настаняване на определени по-уязвими групи в специализирани институции. Срокът е не повече от 3 години, а лицата, за които се отнася, са децата и хората с трайни увреждания и лицата, поставени под пълно запрещение. Целта е да не се допуска трайно институционализиране, а да се търсят възможности за реинтеграция и живот в общността. Предвидени са и случаите, в които този срок може да бъде удължен.
- Въвежда се изискване за определяне на „водещ социален работник“ – за работа по случай за всяко дете, лице с трайно увреждане и лице, поставено под запрещение, нуждаещо се от социална услуга или ползващо социална услуга. Това е продължение на принципа за прилагане на индивидуален подход, от една страна, като, от друга – ще облекчи достъпа на лицата до социалната система.

Една от най-важните промени е разграничението на различните хипотези на ползване на социални услуги в общността и в специализираните институции от лица от най-уязвимите групи – деца, пълнолетни лица, поставени под ограничено запрещение и лица, поставени под пълно запрещение. За децата режимът е непроменен – водещ е Законът за закрила на детето. За пълнолетните лица, поставени под ограничено запрещение, се осигурява предимство на желанието на лицето при ползване на всички видове услуги. Предвижда се ползването на услуги да е в зависимост от желанието на лицето и на неговия/нейния попечител, като в случай на липса на единно желание водещо е желанието на лицето, нуждаещо се от социална услуга.

За пълнолетните лица, поставени под пълно запрещение, се предвиждат два режима в зависимост от вида на услугата. Социалните услуги в общността (с изключение на резидентните услуги) ще се предоставят съобразно желанието на лицето и на неговия/нейния настойник, като в случай на липса на единно желание се взема предвид становището на настойническия съвет. Настаняването в социални услуги в общността от резидентен тип и в специализирани институции ще се извършва по съдебен ред. Чрез съдебния контрол се гарантира, че правата на тези лица няма да бъдат нарушени и те няма да бъдат обект на злоупотреба. Допълнителна гаранция за защита на правата е и регламентирането, че при искане за настаняване в специализирана институция съдът може да го уважи само в случай че в рамките на производството не се установи възможност за настаняване на лицето в социална услуга в общността от резидентен тип.

Със законопроекта се предлагат и други промени:

- Прецизират се част от функциите на Агенцията за социално подпомагане, като се подчертава нейната функция за оказване на методическа подкрепа при предоставяне на социални услуги. Регламентира се и ново задължение на АСП за поддържане на централизирана интегрирана информационна система.
- Регламентира се отговорността на кмета на общината за спазването на критериите и стандартите за предоставяне на социални услуги, делегирани от държавата и местни дейности. Тази отговорност е в пълно съответствие с уреденото вече право на кмета да управлява всички такива социални услуги на територията на общината.
- Прецизира се възлагането на управлението на социалните услуги, делегирани от държавата дейности, като се регламентира изискване възлагането да става само след като услугата вече е разкрита като такава, изискване преди изтичане на срока на възлагане на управлението на социална услуга да се обявява нов конкурс или да се организира предоставянето на услугата от общината, без да се допуска прекъсване в предоставянето на услугата на потребителите, изискване при възлагане на управлението на социални услуги, делегирани от държавата дейности, да се предостави на доставчика целият размер на финансовите средства, съставляващи финансовия стандарт за съответните делегирани от държавата дейности, в рамките на сроковете, в които се осъществява предоставянето на субсидиите от държавния бюджет, функция по контрол за целесъобразното разходване на средствата от доставчиците, на които е възложено управлението и прекратяването на възлагането при нарушения.
- Въвежда се и изискване при откриване на социална услуга, делегирана от държавата дейност, кметът на общината да осигури предоставянето ѝ от датата на откриването.
- Допълват се правомощията на инспекторите от инспектората към АСП при предоставянето на социални услуги и при констатирани нарушения.
- Същевременно се разширяват основанията за заличаване на регистрацията на доставчиците и се регламентират случаи, при които лицата нямат право на регистрацията. Въвежда се и санкция за лицата, които предоставят социални услуги без регистрацията, аналогична на уредената такава в Закона за закрила на детето при предоставяне на социални услуги за деца без лиценз.
- Прецизират се дефинициите за социално включване, социална работа и социална анкета. Въвеждат се

дефиниции за индивидуална оценка на потребностите от подкрепа и индивидуален план за подкрепа.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

№.....

..... 2015 г.

ДО

**ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ**

г-жа ЦЕЦКА ЦАЧЕВА

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ЦАЧЕВА,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България изпращам Ви одобрения с Решение №..... на Министерския съвет от 2015 г. проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за социално подпомагане.

Приложение: съгласно текста.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)